

BROJ 1115 | 03. RUJNA 2019.

'Novinarstvo je napokon razbilo teorije zavjere o Hitlerovoj smrti'

07. 09. 2019. 20:00

Nepostojanje Hitlerova mrtvog tijela ostavilo je prostora za razne teorije o njegovu bijegu i životu nakon 1945., kad je službeno počinio samoubojstvo. Jean-Christophe Brisard i Lana

Teške optužbe i sukob autobusnih prijevoznika: 'Udruga okupljena oko Arrive štrajkom ucjenjuje Butkovića'

POLITIKA

08. 09. 2019. 20:21

Parshina pokušali su razriješiti misterij u knjizi 'Hitlerova smrt: u tajnim dosjeima KGB-a'

U forenzičkoj medicini ne volimo kvantificirati rezultate, ali smo sigurni da nije riječ o povijesnoj podvali. I sigurni smo u anatomsko poklapanje između rendgenskih snimki, opisa s obdukcije, opisa svjedoka, poglavito onih koji su načinili i postavili zubne proteze te onoga što smo imali u rukama. Sve analize koje smo proveli od početka do kraja potvrđuju da posmrtni ostaci pripadaju Adolfu Hitleru, umrlom u Berlinu 1945. A sve to ruši teorije o kasnijem životu te osobe."

To je mišljenje stručnjaka, forenzičkog patologa Philippea Charliera koji se ogradio kada je riječ o lubanji koja se u Moskvi čuva kao Hitlerova lubanja, rekavši samo da ona pripada odrasloj osobi. S druge strane, za zube koje je analizirao ustvrdio je da je zaista riječ o Hitlerovim zubima. Time je iskusni francuski znanstvenik svjetskoga glasa dao završnu riječ na dvogodišnje istraživanje u koje su se upustili francuski novinar i redatelj Jean-Christophe Brisard i novinarka i redateljica dokumentarnih filmova Lana Parshina. Nepostojanje Hitlerova mrtvog tijela ostavilo je prostora za razne teorije zavjere o njegovu bijegu i životu poslije tog datuma. Jean-Christophe Brisard i Lana Parshina zbog toga su pokušali, sedam desetljeća nakon završetka nacističke strahovlade, razriješiti taj misterij. Istraživali su u arhivima Savezne sigurnosne službe Ruske federacije (FSB) te su pokušali uz pomoć stručnjaka provjeriti autentičnost dokumenata i Hitlerovih posmrtnih ostataka. O toj njihovoj borbi i istraživačkom pothvatu napisali su knjigu "Hitlerova smrt: u tajnim dosjeima KGB-a" koja je prevedena na 19 jezika. Upravo je izašao hrvatski prijevod u izdanju TIM press-a, a Jean-Christophe Brisard o tome je ekskluzivno govorio za Nacional. Jean-Christophe Brisard rođen je 1971. Diplomirao je povijest i geopolitiku i specijalizirao se za zone konflikta i diktature. Osim ove knjige, u suradnji

FELJTON: Tragična priča o Magi i Ekatarini Velikoj

REVIJA

TAJNA VEZE ČERMAKOVA CRODUXA I MOL-a u biznisu istraživanja hrvatskih plinskih i naftnih nalazišta

POLITIKA

s Claudeom Quételom napisao je knjigu "Djeca diktatora". Dobio je nagradu Audiovizualnog kluba u Parizu za dokumentarni film o Sjevernoj Koreji. Lana (Svetlana) Parshina rođena je u Moskvi 1978., a danas živi u New Yorku. Bila je prevoditeljica, slobodna novinarka, savjetnica za odnose s javnošću, a bavila se i upravljanjem kriznim situacijama koje je zamijenila radom na projektima u filmskoj industriji. Između ostalog je 2008. režirala film "Svetlana o Svetlani", o Staljinovoj kćeri Svetlani Alilujevoj.

Jean-Christophe Brisard na početku je, govoreći o svom interesu za ovu temu i motivaciji za iscrpljujuće istraživanje, naglasio da se kao novinar uvijek zanimao za problematiku lažnih vijesti i mogućnosti provjere informacija.

‘Mnogima je bilo nemoguće da se Hitler samo tako ubije, kao običan smrtnik. Bio je potreban nevjerojatan kraj, no i Hitler, i Himmler, i Goebbels skončali su banalno’

“Ne znam je li to slučaj s Hrvatskom, ali u Francuskoj je sve više ljudi smatralo da Hitler nije bio mrtav u Berlinu u travnju 1945. nego da je bio i dalje živ, da je uspio pobjeći i dočekati starost u Brazilu, Argentini ili gdje već. Teorije zavjere. Tijekom jedne od mojih reportaža načuo sam da Rusi u Moskvi tvrde da imaju Hitlerove posmrtno ostatke u svojim tajnim arhivima. Čim sam potvrdio da je tomu zaista tako, počelo me to zanimati jer sam to vidio kao priliku da pokušam neutralizirati teorije zavjere. S Lanom Parshinom već sam radio na svojoj knjizi o djeci diktatora. Objavio sam, naime, knjigu o djeci najvećih diktatora 20. Stoljeća, među kojima je bila i Staljinova kći koju je Lana intervjuirala. Kada sam došao na ideju za ovo istraživanje odmah

Tweetovi autora @NewsNacional

Nacional News Magazin

@NewsNacional

nacional.hr/teske-optuzbe-...

Teške optužbe i sukob autobusnih prije...

U pozadini zahtjeva o povećanju plaća aut...

nacional.hr

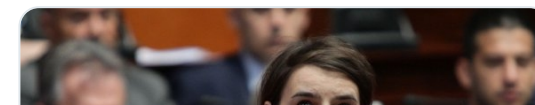
15m

Nacional News Magazin

@NewsNacional

nacional.hr/brnabic-revizi-...

[Uloži](#)

[Pogledaj na Twitteru](#)

ARHIVA

sam pomislio na nju i na našu suradnju. Znao sam da će mi s njom biti lakše dobiti pristup u ruske arhive, između ostalog zato što je Ruskinja.”

Kakve su teorije kolale o Hitleru?

“Postojala je teorija da je pobjegao u Južnu Ameriku, da je imao djecu s Evom Braun, da je umro u Brazilu ili Argentini, da su Amerikanci to znali i štitili ga. Objašnjavam u knjizi da se dio tih teorija temelji na dijelu stvarnosti: postojala je nacistička podmornica koja je pristala u Argentini i koja je prevozila važne naciste. Često se kreće od elemenata stvarnosti i onda se u nekom trenutku stvar napuše do razine legende, tako funkcioniraju teorije zavjere. Osim konačne analize Hitlerovih ostataka, knjiga donosi još jednu novu zanimljivost. Riječ je o odluci Staljina da laže saveznicima što se tiče Hitlerove smrti. Pitao sam se odakle ta legenda da se Hitler spasio, da nije umro u svibnju 1945.? Staljin je rekao saveznicima da je Hitler živ, da je pobjegao na podmornici u Japan ili Latinsku Ameriku i da ga treba tražiti. Imam dokument koji dokazuje da su tajne službe dale izvještaj Staljinu u kojem piše da su našle Hitlera živog nakon 1945., dakle to se poklapa s trenutkom u kojem je Staljin to javno rekao. Sada znamo odakle je došla ta legenda o Hitlerovoj smrti. Staljin je želio manipulirati saveznicima, u tome je i uspio donekle jer i danas neki misle da je Hitler onda mogao preživjeti.”

Kada se osvrne na dvije godine istraživanja, ističe da je to bio intenzivan period pun različitih emocija: “Bilo je trenutaka kada je sve išlo brzo – imali smo pristup dokumentima i posmrtnim ostacima -ali i trenutaka kada je sve bilo blokirano. Problem je bio to što su dokumenti i posmrtni ostaci raspršeni po različitim arhivima. To je pomalo poput ruske babuške, drvenih lutkica koje ulaze jedna u drugu, od najveće do najmanje. Svaki put kada pomislite da ste blizu kraja shvatite da treba krenuti praktički od nule jer su se odjednom stvorile nove osobe koje treba uvjeriti i nove dozvole koje treba dobiti. Zato nam je trebalo toliko dugo, najkompliciranije

je bilo pregovarati s nadležnima u FSB-u i dobiti pristup Hitlerovim zubima koji su se tamo nalazili. Bili smo nadomak odustajanja u nekoliko navrata, ali smo vjerovali i nastavili dalje, to je učinilo razliku u odnosu na druge zainteresirane novinare i istraživače. Uspjeli smo uvjeriti Ruse da nam dopuste da se vratimo s Philippeom Charlierom i da on napravi znanstvenu analizu. Do tada to Rusi nisu nikome dopustili. Sve je napravljeno legalno u suradnji s Rusima kako bi rezultati mogli biti objavljeni na međunarodnoj razini, što je na kraju i bio slučaj. Želio sam napraviti ozbiljno novinarsko istraživanje za sve koji vole teorije zavjere.”

Kaže da američka ekipa, na čelu s Nickom Bellantonijem koji je 2009. tvrdio da nije riječ o Hitlerovoj lubanji nego o lubanji anonimne ženske osobe koja je imala od 20 do 40 godina, nije uspjela objaviti rezultate zato što nisu imali dozvolu, nisu poštovali proceduru, odnosno upitno je kako su uopće došli do lubanje koju su analizirali. Tada je to dovelo pod znak upitnika tvrdnje Rusa da posjeduju Hitlerove posmrtno ostatke, a sada je njih u svojoj ekspertizi opovrgnuo Philippe Charlier. On je ustvrdio maksimalno koliko je mogao s obzirom na nedostatnu susretljivost i želju za suradnjom nadležnih: nemoguće je odrediti dob tog dijela lubanje.

Brisard tvrdi da je ključ njihova uspjeha bilo strpljenje, ali i sreća, odnosno činjenica da nisu bili Amerikanci nego Francuz i Ruskinja, potpomognuti francuskim stručnjakom međunarodne reputacije Philippeom Charlierom:

“Naime, i dalje postoji velika napetost između Rusa i Amerikanaca kada je riječ o slučaju Hitler. Postali su svjesni činjenice da smo bili strpljivi i da smo to uistinu željeli, nekoliko puta smo u Moskvu išli uzalud i vratili se neobavljena posla, da bi na kraju oni shvatili da naše istraživanje zapravo služi dominantnom ruskom diskursu. U smislu, da mogu i dalje tvrditi da su oni ti koji imaju Hitlerove ostatke, da su oni prvi dobili rat kada je Crvena armija ušla u Berlin, a to je važno za Putinove teze, odnosno njegove tvrdnje da su Rusi velika nacija i vojna sila i da treba

računati na njih. No nije bilo lako zato što postoji velika paranoja kod Rusa, postali smo svjesni toga da mnogi i dalje imaju sovjetski mentalitet. Arhivisti koje sam susretao tamo obrazovali su se i radili u SSSR-u, to je prava sovjetska škola. Desetljećima nisu imali pravo komunicirati o dokumentima koje su čuvali. Ta paranoja je usporavala proces otvaranja arhiva u Rusiji, strahovali su da ćemo a priori biti protiv njih. Oni su bili uvjereni da ih Zapad kritizira, za njih je bilo očito da su to Hitlerovi ostaci i nisu imali potrebe to dokazivati ostatku svijeta. Trebalo ih je uvjeriti da treba ići dalje da se u drugi plan baci ta priča s Amerikancima koja im je nanijela štetu i unijela strah u njihove redove.”

‘U ruskim arhivima našao sam nacističke dokumente sa svim diplomatima koji su bili na Hitlerovim privatnim zabavama. O tome pišem knjigu, a podaci će mnoge uznemiriti’

Zašto je ta tema bila važna za Ruse i što možemo zaključiti o njima na temelju njihova odnosa prema prošlosti?

“Povijest je važna za mnoge režime i danas mnogi političari pokušavaju kontrolirati i ponovno ispisati prošlost. Za Rusiju je ovo pitanje važno da dokažu da su u najmanju ruku jednaki kao i Amerikanci, da su bili i da jesu velika sila. To smo imali u vidu kada smo pregovarali s Rusima. Hitler je još aktualan kao i pitanje nacizma, postoji određena fascinacija ljudi u svijetu tim periodom povijesti. Mislimo da sve znamo, ali ima još puno zatvorenih arhiva, toga sam postao svjestan u Moskvi. Drugi svjetski rat i danas je važno političko pitanje u mnogim zemljama. U kontekstu rasta popularnosti ekstremne desnice posvuda u svijetu, želio sam podsjetiti na to da novinarstvo može dati odgovore, oslabiti moć lažnih vijesti i pomoći da se zaustavi

banalizacija prošlosti, u ovom slučaju perioda koji se odnosi na Drugi svjetski rat. Nove generacije možda zaboravljaju što je bio nacizam, bilo mi je važno pokušati istisnuti te duhove prošlosti. Želio sam podsjetiti na to da su nacisti kraj rata dočekali u bunkeru i ponijeli se kao kukavice, bilo je nečeg patetičnog u tome, a to govori nešto i o apsurdnosti tog režima. Za mnoge je bilo nemoguće da se netko kao Hitler može ubiti kao običan smrtnik. Bio je potreban nevjerojatan i legendaran kraj, no i Hitler i Himmler i Goebbels imali su jednostavan i banalan kraj.”

Zaključno je odgovorio na pitanje o tome kako je primljena njihova knjiga i znanstveno istraživanje i koji su njegovi budući projekti:

“Svjetska recepcija bila je jaka, prenosili su moj članak, prevodili knjigu, puštali dokumentarac koji sam snimio o tome. Ne možemo sve uvjeriti, ali mislim da smo napredovali kada je riječ o ovoj temi, i to na znanstven i ozbiljan način. Jako sam zadovoljan kada vidim da je naš rad zapažen posvuda u svijetu, Europi, Kini, Japanu, Južnoj Americi... Rusi će napokon prevesti knjigu koja je u Francuskoj objavljena na proljeće prošle godine. Sretan sam da knjiga živi, za novinara je to najbolji rezultat, da ga se čita posvuda u svijetu. Ovo je projekt koji mi je uzeo najviše vremena do sada, dvije godine sam samo na to mislio. Imao sam noćne more kada sam vidio Hitlerove ostatke, to je nešto što je psihološki izazovno i što ne kontroliramo. Sada radim na novom istraživanju čija su tema diplomati koji su bili u Berlinu za vrijeme rata. U ruskim sam arhivima našao nacističke dokumente u kojima su navedeni svi diplomati koji su bili na privatnim zabavama kod Hitlera. Znamo tko je dolazio sve do kraja, do Hitlerova pada. Riječ je o listi diplomata koji su nominalno bili protiv njega. To je nova knjiga koju upravo pišem, za istog izdavača, radim na tome već godinu dana, opet s Lanom Parshinom. Ti će podaci i otkrića uznemiriti mnoge.”